

PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO NR 1

PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO DOTYCZĄCEGO KIERUNKÓW ROZWOJU I POTRZEB SPOŁECZNYCH W POWIECIE LEGIONOWSKIM

1 Wstęp

Raport prezentuje wyniki pierwszego badania ankietowego pt. „**Kierunki rozwoju i potrzeby społeczne w powiecie legionowskim**”, przeprowadzonego wśród mieszkank i mieszkańców powiatu. Celem badania było zebranie opinii społeczności lokalnej na temat jakości życia, funkcjonowania usług publicznych, potrzeb rozwojowych oraz priorytetów, które – zdaniem respondentów – powinny być uwzględnione w planowaniu przyszłości powiatu legionowskiego.

Badanie zostało przeprowadzone w formie ankiety internetowej w **lipcu 2025 roku**. Łącznie w badaniu wzięło udział **317 osób**, reprezentujących różne grupy wiekowe, zawodowe i miejsca zamieszkania w obrębie powiatu. Grupa badawcza nie miała charakteru reprezentatywnego. Uczestnicy odpowiadali na pytania dotyczące m.in. miejsca zamieszkania i nauki/pracy, dostępności i jakości usług publicznych, warunków mieszkaniowych, transportu, edukacji, kultury, bezpieczeństwa, a także wskazywali mocne i słabe strony powiatu oraz swoje oczekiwania na przyszłość.

Zebrane dane posłużą jako **podstawa do formułowania zapisów opracowywanej obecnie Strategii rozwoju powiatu legionowskiego na lata 2026-2035**.

2 Charakterystyka respondentów

W badaniu „Kierunki rozwoju i potrzeby społeczne w powiecie legionowskim” wzięło udział **317 osób**. Było to badanie internetowe przeprowadzone metodą CAWI w lipcu 2025 roku. Respondenci pochodzili z wszystkich gmin powiatu, reprezentując zróżnicowane grupy społeczne, wiekowe i zawodowe. Poniżej przedstawiono najważniejsze cechy demograficzne respondentów.

Płeć

W ankiecie udział wzięło:

- 180 kobiet (około 57%);
- 137 mężczyzn (około 43%).

● Kobieta 180
● Mężczyzna 137



Struktura płci wskazuje na nieznaczną przewagę kobiet, co jest typowe w badaniach ankietowych prowadzonych online.

Wiek

Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku:

PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO NR 1

- 35–49 lat – 163 osoby (ponad 51%);
- 24–34 lata – 70 osób;
- 50–65 lat – 54 osoby;
- poniżej 24 lat – 17 osób;
- powyżej 65 lat – 13 osób.

Poniżej 24 lat	17
24-34 lata	70
35-49 lat	163
50-65 lat	54
Powyżej 65 lat	13



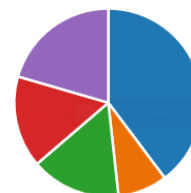
Dane te sugerują, że głos w badaniu zabrały przede wszystkim osoby dorosłe, aktywne zawodowo oraz młodsze osoby w wieku rodzinnym, co dobrze odzwierciedla potrzeby mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Miejsce zamieszkania

Respondenci deklarują następujące miejsce zamieszkania:

- Miasto Legionowo – 126 osób;
- Miasto i Gmina Serock – 65 osób;
- Gmina Nieporęt – 50 osób,
- Gmina Wieliszew – 49 osób,
- Gmina Jabłonna – 27 osób.

Miasto Legionowo	126
Gmina Jabłonna	27
Gmina Wieliszew	49
Gmina Nieporęt	50
Miasto i Gmina Serock	65



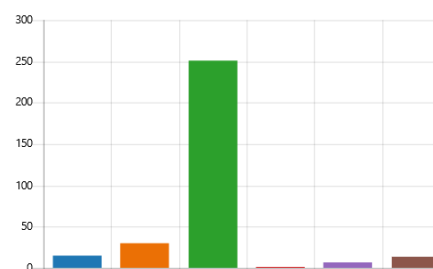
Powyższa struktura, z pewnymi odchyleniami, odzwierciedla relacje liczby ludności pomiędzy poszczególnymi gminami wchodzącymi w skład powiatu legionowskiego.

Status zawodowy

Respondenci deklarowali następujący status zawodowy:

- osoby pracujące – 251 osób,
- przedsiębiorcy – 30 osób,
- uczniowie/studenci – 15 osób,
- emeryci/renciści – 13 osób,
- osoby bezrobotne – 7 osób,
- rolnik – 1 osoba.

Uczeń/student	15
Przedsiębiorca	30
Osoba pracująca	251
Rolnik	1
Osoba bezrobotna	7
Osoba na rencie/emeryturze	13



Struktura zawodowa pokazuje, że zdecydowana większość respondentów to osoby aktywne zawodowo, co wpływa na wagę odpowiedzi związanych z infrastrukturą, mobilnością, mieszkaniami i jakością usług publicznych.

3 Ocena jakości życia i usług publicznych

Badanie pozwoliło określić poziom zadowolenia niereprezentatywnej grupy mieszkańców z warunków życia oraz funkcjonowania najważniejszych usług publicznych i społecznych na terenie powiatu legionowskiego.

PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO NR 1

3.1 Zadowolenie z warunków życia

Na pytanie: *Czy jest Pan/Pani zadowolony/a z warunków życia w miejscu zamieszkania?* mieszkańcy odpowiedzieli:

- raczej tak – 179 osób,
- tak – 54 osoby,
- ani tak, ani nie – 46 osób,
- raczej nie – 24 osoby,
- nie – 14 osób.

Tak	54
Raczej tak	179
Ani tak, ani nie	46
Raczej nie	24
Nie	14



Oznacza to, iż ponad 70% mieszkańców wyraziło **zadowolenie lub umiarkowane zadowolenie** z warunków życia. Jedynie ok. 12% odpowiedzi można uznać za wyraźnie krytyczne. To pozytywny sygnał ogólnego postrzegania jakości życia w powiecie.

3.2 Edukacja i miejsce nauki a miejsce zamieszkania

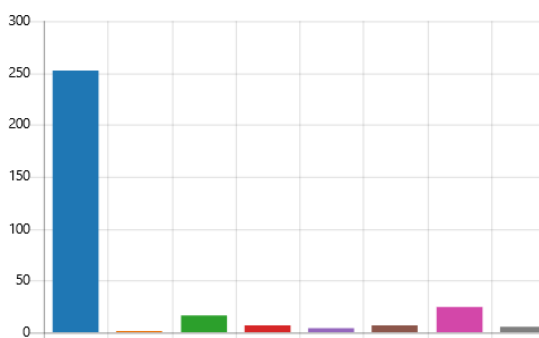
Spośród **317 respondentów, 252 osoby zaznaczyły opcję „nie dotyczy”**, co oznacza, że nie są już w wieku edukacyjnym lub nie uczą się. Pozostałe **65 osób** udzieliły odpowiedzi, które pozwoliły określić ich relację przestrzenną między miejscem zamieszkania a nauki.

Najważniejsze obserwacje:

- mieszkańcy Legionowa w 79% uczą się we własnym mieście;
- mieszkańcy Serocka, Wieliszewa, Jabłonna i Nieporętu uczą się najczęściej w Warszawie (do 60%) lub Legionowie;
- gminy takie jak Nieporęt i Wieliszew częściowo zapewniają edukację lokalną (ok. 14%).

Młodzi mieszkańcy często uczą się poza swoją gminą – co wskazuje na atrakcyjność ośrodków zewnętrznych (Warszawa, Legionowo), ale też na potrzebę inwestycji w edukację średnią i zawodową w mniejszych gminach.

Nie dotyczy	252
Gmina Jabłonna	1
Miasto Legionowo	17
Gmina Nieporęt	7
Miasto i Gmina Serock	4
Gmina Wieliszew	7
m. st. Warszawa	24
Inna gmina/miasto	5



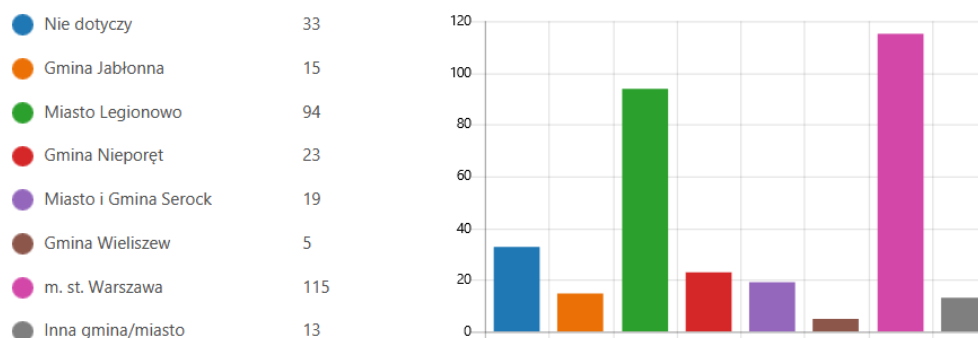
3.3 Miejsce pracy a miejsce zamieszkania

Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że 284 respondentów deklaruje się w chwili badania jako osoby pracujące. Dla odpowiadających:

PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO NR 1

- główny ośrodek zatrudnienia stanowi Warszawa – takie miejsce pracy wskazuje ponad 50% mieszkańców niektórych gmin (np. Wieliszew, Serock), którzy regularnie w celach zawodowych dojeżdżają do pracy w stolicy (z pewnością jakaś część z tych respondentów pracuje także w sposób zdalny, przynajmniej przez część swojego czasu pracy);
- inaczej wygląda sytuacja mieszkańców Legionowa, dla których w przeważającej części (55%) to miasto zamieszkania jest równocześnie miejscem pracy. W oczywisty sposób stolica powiatu „ściąga” też pracowników z sąsiednich gmin, w tym w największym stopniu z Jabłonny i Nieporętu.
- także część mieszkańców takich gmin jak Serock, Nieporęt czy Jabłonna deklaruje pozostawanie na obszarze gminy zamieszkania dla celów zawodowych.

Otrzymane wyniki – choć mocno niereprezentatywne – potwierdzają, iż powiat pełni funkcję zaplecza rynku pracy dla Warszawy, co zwiększa presję na transport i infrastrukturę komunikacyjną. Jednocześnie dla wzmocnienia lokalnych czynników rozwoju należy zwrócić uwagę na potrzebę wspierania lokalnego rynku pracy w mniejszych gminach, co zwiększy ich bazę podatkową, przyczyni się do ich rozwoju, a także ograniczy codzienne przepływy komunikacyjne zarówno wewnątrz powiatu, jak i do miast otaczających Powiat Legionowski.



3.4 Usługi opiekuńcze, edukacyjne i zdrowotne

3.4.1 Opieka żłobkowa i przedszkolna

Dane pokazują istotne różnice między gminami w zakresie zgłaszanego korzystania z usług żłobkowo-przedszkolnych przez rodziców i opiekunów prawnych najmłodszych mieszkańców powiatu. Najwięcej korzystających z tego typu oferty jest w ośrodkach miejskich (Legionowo, Serock). W pozostałych gminach odnotowano niewielką liczbę użytkowników – co może oznaczać: faktyczny brak potrzeby (mniej rodzin z małymi dziećmi), funkcjonowanie rodzin wielopokoleniowych, trudniejszy dostęp do tych usług lub niższą świadomość korzyści z tego typu oferty (dotyczy przedszkoli) dla społecznego rozwoju dzieci.

Oczywistym jest, że respondenci korzystający z tego typu oferty sytuują się w grupie wiekowej 24-34 lata i 35-49 lat. To naturalny rozkład, odpowiadający okresowi wychowywania małych dzieci. Pojedyncze odpowiedzi w innych grupach mogą wynikać z opieki nad wnukami lub błędnego oznaczenia odpowiedzi w ankiecie. Największa liczba użytkowników tego typu usług – przez pryzmat aktywności zawodowej to osoby pracujące (128 osób) i przedsiębiorcy (20 osób). Niewielką grupę stanowią: uczniowie/studenci, osoby na rencie/emeryturze i bezrobotni. Prowadzi to do oczywistej konstatacji, iż usługi żłobkowo-przedszkolne mają kluczowe znaczenie dla osób aktywnych zawodowo, umożliwiając łączenie

PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO NR 1

pracy z wychowywaniem dzieci. Wsparcie tych usług wpływa bezpośrednio na aktywność zawodową młodych rodziców.

3.4.2 Edukacja podstawowa

Analizując relacje pomiędzy miejscem zamieszkania, a korzystaniem z edukacji podstawowej widać, iż szkoły ze stolicy powiatu ściągają także część uczniów z gmin sąsiednich. I tak odpowiedzi respondentów wskazują, że do szkół podstawowych w Legionowie uczęszcza 31% uczniów z Jabłonny, 10% z Nieporętu i po ok. 5% z Wieliszewa i Serocka. Choć dwie ostatnie wymienione tu gminy ściągają też uczniów z gmin sąsiednich. Jednocześnie część dzieci z terenu powiatu podejmuje edukację poza jego terenem, głównie w szkołach warszawskich. Tak zadeklarowało 6,2% respondentów z Legionowa, 10,3% z Nieporętu, 13% z Wieliszewa, a także uczniowie z Jabłonny i Serocka. Do innych gmin niż Warszawa w skali całego badania swoje dzieci posyła od 6 do 10% respondentów z poszczególnych gmin. Prowadzi to do wniosku, że pomimo dobrze rozwiniętej sieci szkół podstawowych w powiecie legionowskim, część rodzin wybiera szkoły poza powiatem – najczęściej w Warszawie. Powody takiej decyzji mogą wynikać z lepszej oferty edukacyjnej, lokalizacji przy trasie do pracy czy innych czynników nie ujawnionych w badaniu.

3.4.3 Edukacja średnia i zawodowa

Z oczywistych względów głównym ośrodkiem w zakresie edukacji średniej i zawodowej jest Miasto Legionowo – najczęściej wskazywane miejsce nauki w szkołach średnich i zawodowych przez mieszkańców wszystkich gmin (np. 65% mieszkańców Legionowa, ponad 50% Jabłonny i Wieliszewa), a także m.st. Warszawa – przyciąga ponad połowę uczniów z Nieporętu, Serocka i Wieliszewa. Inne gminy poza powiatem również pojawiają się w odpowiedziach (ok. 10 - 17%). Szkoły średnie i zawodowe w Legionowie pełnią funkcję powiatowego centrum edukacyjnego, ale Warszawa stanowi silną konkurencję, zwłaszcza dla mieszkańców gmin granicznych. To pokazuje potrzebę dalszego wzmacniania oferty szkół ponadpodstawowych w powiecie, także poza Legionowem.

3.4.4 Edukacja wyższa

Powiat legionowski nie pełni roli ośrodka edukacji wyższej – mieszkańcy niemal wyłącznie korzystają z oferty uczelni wyższych w Warszawie. To trwały, naturalny model funkcjonowania regionu metropolitalnego.

3.4.5 Opieka zdrowotna

Analiza danych ankietowych dotyczących korzystania z usług zdrowotnych przez mieszkańców powiatu legionowskiego pozwala zidentyfikować istotne wzorce przestrzenne oraz społeczne w zakresie opieki medycznej. W przypadku opieki podstawowej zauważalna jest silna lokalność – mieszkańcy większości gmin deklarują, że korzystają z niej przede wszystkim w miejscu swojego zamieszkania. Wskazuje to na dość dobrze rozwiniętą sieć placówek POZ (podstawowej opieki zdrowotnej) na poziomie lokalnym, co może przekładać się na wygodę użytkowników i krótszy czas dostępu do świadczeń.

Nieco inaczej wygląda sytuacja w przypadku opieki specjalistycznej. Tu zdecydowaną dominację wykazuje m.st. Warszawa, które dla wielu mieszkańców powiatu stanowi główny kierunek w poszukiwaniu bardziej zaawansowanych usług medycznych. Dotyczy to zwłaszcza mieszkańców gmin graniczących bezpośrednio ze stolicą, takich jak Nieporęt, Jabłonna czy Serock, ale również mieszkańców Legionowa i Wieliszewa. Wskazuje to na ograniczoną

PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO NR 1

dostępność usług specjalistycznych w ramach powiatu – zarówno pod względem liczby placówek, jak i ich oferty diagnostycznej czy terapeutycznej.

Równolegle do analizy przestrzennej przeprowadzono ocenę zależności pomiędzy wiekiem respondentów, a częstotliwością wskazywania korzystania z usług zdrowotnych. Choć bezpośrednie liczby sugerowały, że najwięcej wskazań pochodziło od osób w wieku 35-49 lat, po zastosowaniu standaryzacji względem liczebności tej grupy w próbie okazało się, że rozkład odpowiedzi jest proporcjonalny do udziału danej grupy wiekowej w całym badaniu. Oznacza to, że nie mamy do czynienia z nadreprezentacją którejkolwiek z grup, a wnioski można uznać za wiarygodne. Co istotne, także osoby w wieku powyżej 65 lat, mimo że stanowią relatywnie niewielką część respondentów, odpowiadały na pytania o opiekę specjalistyczną proporcjonalnie do swojej obecności w próbie. Potwierdza to, że potrzeby zdrowotne tej grupy są aktywnie artykułowane i uwzględniane.

Zestawienie tych danych prowadzi do kilku spójnych wniosków: podstawowa opieka zdrowotna funkcjonuje względnie efektywnie na poziomie lokalnym, natomiast w zakresie opieki specjalistycznej mieszkańcy powiatu są nadal w dużym stopniu uzależnieni od oferty stołecznej. Utrzymujące się zależności funkcjonalne z Warszawą mogą być postrzegane jako naturalny element życia w strefie metropolitalnej, jednak w kontekście planowania rozwoju lokalnych usług zdrowotnych stanowią istotne wyzwanie i punkt wyjścia do dalszych działań.

3.4.6 Usługi opiekuńcze

Dane ankietowe dotyczące różnych form wsparcia senioralnego i opiekuńczego pokazują, że mieszkańcy powiatu legionowskiego w znacznej mierze korzystają z tych usług poza miejscem swojego zamieszkania, a nawet poza granicami powiatu.

W przypadku dziennych domów opieki, deklaracje korzystania pojawiają się stosunkowo rzadko, co może oznaczać ograniczoną dostępność tych usług w powiecie lub ich niewielką znajomość. W wielu przypadkach respondenci wskazują na brak dostępu w gminie zamieszkania i konieczność dojazdu do sąsiednich ośrodków – najczęściej do Legionowa lub Warszawy.

Podobnie wygląda sytuacja w zakresie usług rehabilitacyjno-opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych. Mieszkańcy najczęściej wskazują m.st. Warszawę lub inne lokalizacje spoza powiatu jako miejsce, w którym korzystają z tych świadczeń. Wskazuje to na poważny deficyt tego typu usług, szczególnie w gminach peryferyjnych, takich jak Jabłonna, Wieliszew czy Serock. Brakuje tam nie tylko stałych placówek rehabilitacyjnych dla osób starszych, ale także lokalnych ośrodków wsparcia dziennego, które mogłyby zapobiegać konieczności całodobowego umieszczania seniorów w placówkach zamkniętych.

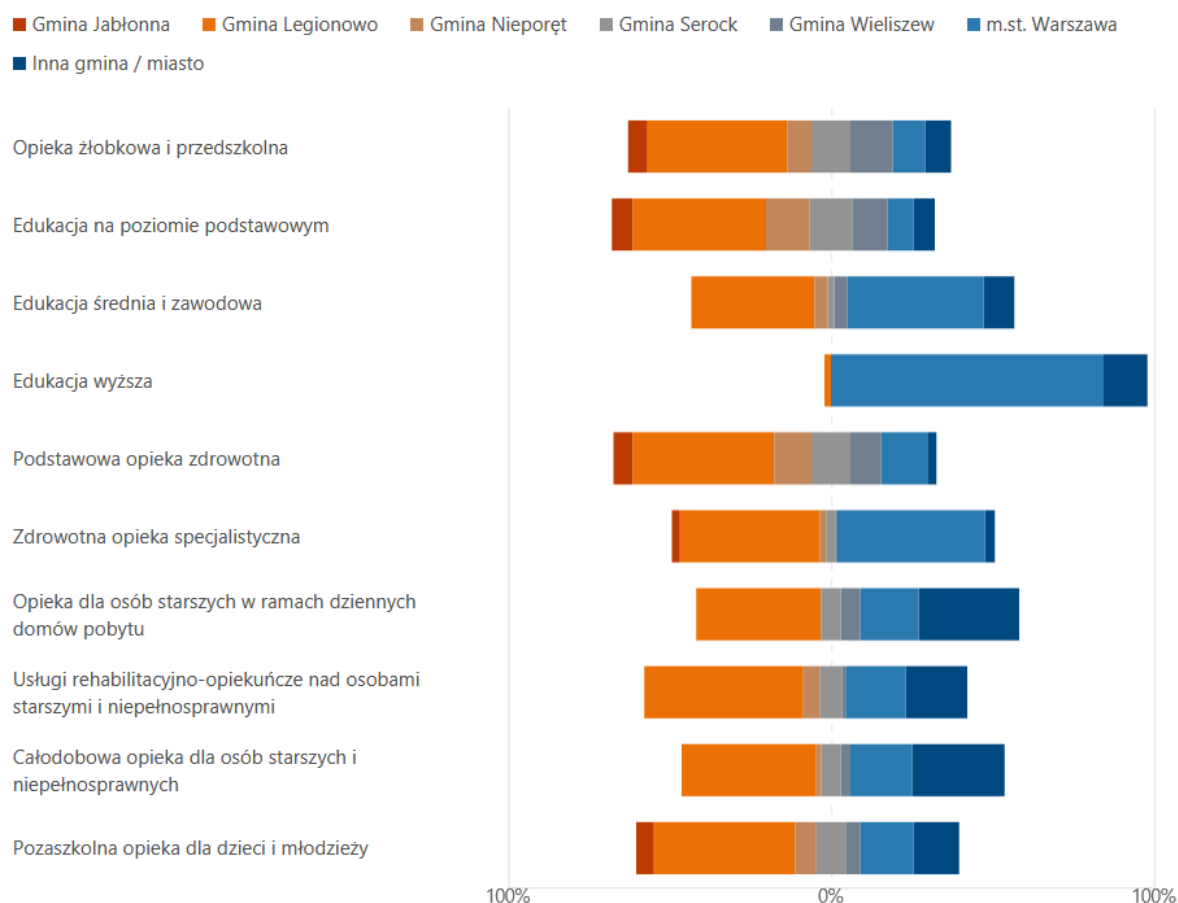
W przypadku całodobowej opieki dla osób starszych i niepełnosprawnych, sytuacja jest bardziej zróżnicowana. Zdecydowanie najwięcej respondentów wskazało Miasto Legionowo jako miejsce, w którym takie usługi są realizowane – co sugeruje istnienie placówek całodobowych na terenie miasta i ich rozpoznawalność. Jednak nawet tu zauważalna jest istotna liczba odpowiedzi wskazujących na konieczność korzystania z usług poza powiatem – zarówno w m.st. Warszawie, jak i w „innych gminach i miastach”.

Zwraca uwagę fakt, że w każdej z analizowanych form opieki znaczna liczba odpowiedzi pochodzi od mieszkańców, którzy muszą szukać wsparcia poza własną gminą zamieszkania. To szczególnie widoczne w przypadku mniejszych i wiejskich gmin, takich jak Wieliszew, Nieporęt czy Jabłonna, które albo nie oferują tego typu usług, albo są one trudno dostępne.

PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO NR 1

Analiza wskazuje na strukturalne niedobory w systemie usług społecznych i opiekuńczych w powiecie legionowskim, szczególnie tych skierowanych do osób starszych i niesamodzielnych. Dostęp do dziennych domów opieki, rehabilitacji oraz placówek całodobowych jest nierównomierny i skoncentrowany głównie w Legionowie, przy jednoczesnej silnej zależności od Warszawy. Taka sytuacja rodzi wyzwania dla mieszkańców mniej zurbanizowanych części powiatu, gdzie osoby starsze i ich opiekunowie mają ograniczone możliwości skorzystania z adekwatnego wsparcia.

W kontekście starzejącego się społeczeństwa i rosnących potrzeb w zakresie opieki długoterminowej, rozwój tych usług – szczególnie w formie zdeinstytucjonalizowanej i dostępnej lokalnie – powinien być jednym z kluczowych priorytetów polityki społecznej powiatu w nadchodzących latach.



3.5 Usługi kulturalne, sportowe, handlowe i transportowe

W zakresie uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych, szczególnie w zakresie kultury wysokiej, mieszkańcy powiatu najczęściej wskazują Legionowo oraz Warszawę jako miejsca, w których korzystają z tego typu oferty. Pozostałe gminy wiejskie oraz miejsko-wiejskie są rzadko wybierane jako przestrzeń aktywności kulturalnej, co jednoznacznie wskazuje na niedobór lokalnej infrastruktury i oferty w tym zakresie, a także wyższe aspiracje mieszkańców w tym zakresie (przynajmniej w specyficznej grupie respondentów biorących udział w tym badaniu). Usługi kulturalne mają charakter ponadlokalny i powinny być rozwijane centralnie – przede wszystkim w Legionowie jako centrum powiatowym – z jednoczesnym wzmacnianiem potencjału mniejszych ośrodków.

PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO NR 1

W przypadku wydarzeń i imprez sportowych zauważalna jest większa aktywność lokalna, szczególnie w gminach takich jak Serock, Nieporęt czy Wieliszew. Mieszkańcy tych obszarów częściej korzystają z wydarzeń sportowych organizowanych w ich bezpośrednim otoczeniu, co świadczy o istnieniu odpowiedniej bazy sportowo-eventowej. Imprezy sportowe mogą być zatem skutecznie rozwijane na poziomie lokalnym, jeśli istnieją ku temu warunki infrastrukturalne.

Równie lokalny charakter ma korzystanie z infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Mieszkańcy większości gmin najczęściej uprawiają sport na swoim terenie. Wyjątek stanowi Legionowo, którego mieszkańcy relatywnie częściej wskazują zewnętrzne ośrodki jako miejsce aktywności fizycznej. Rozwój lokalnej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej powinien być kontynuowany na poziomie każdej gminy jako narzędzie wspierania zdrowego stylu życia i aktywności mieszkańców.

Usługi handlowe związane z codziennymi zakupami mają wyraźnie lokalny charakter. Mieszkańcy w zdecydowanej większości korzystają z nich we własnych gminach. Inwestycje w tym zakresie powinny być prowadzone równomiernie w całym powiecie, niezależnie od wielkości jednostki osadniczej. Inaczej przedstawia się sytuacja w przypadku handlu okazjonalnego – np. zakupu sprzętu AGD, ubrań czy dóbr luksusowych. W tym obszarze dominują wskazania na Warszawę i Legionowo, co sugeruje zasadność koncentracji tego typu oferty w największych ośrodkach handlowych.

Drobne usługi lokalne – takie jak usługi fryzjerskie, naprawcze czy rzemieślnicze – są realizowane przede wszystkim w miejscu zamieszkania. Ich znaczenie lokalne jest bardzo wysokie, a rozwój tej kategorii usług powinien być wspierany w każdej gminie w oparciu o mikroprzedsiębiorstwa i lokalną przedsiębiorczość.

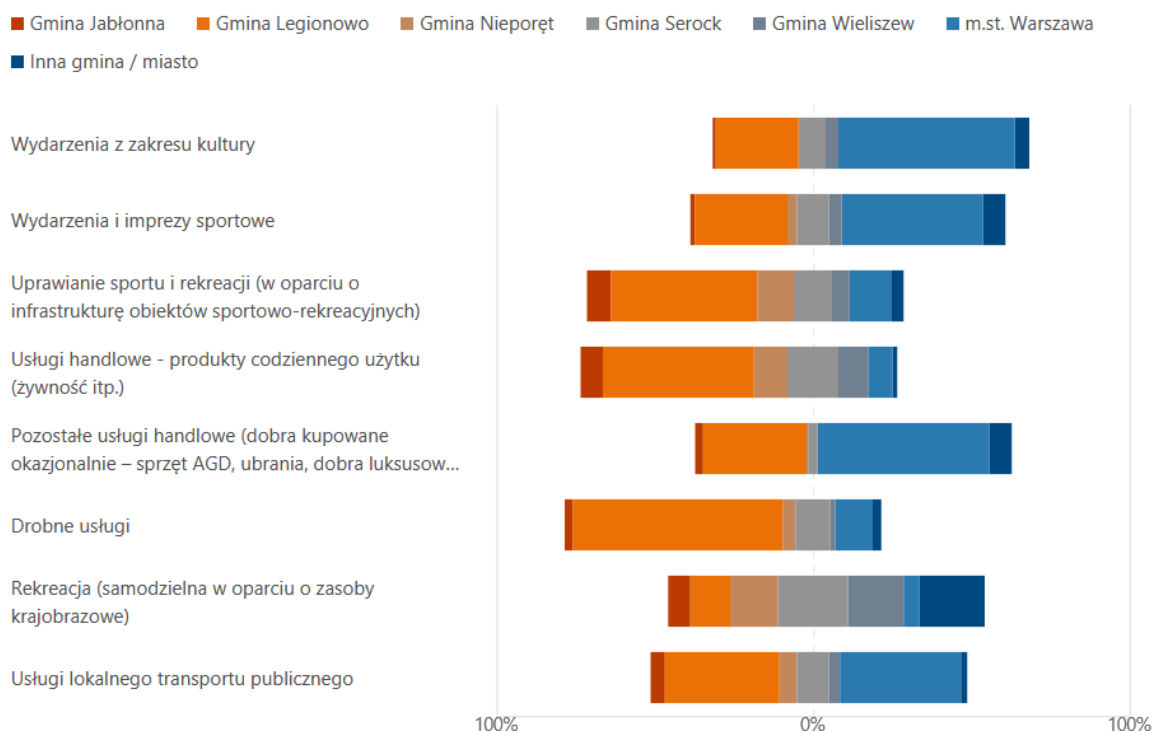
Rekreacja oparta o zasoby krajobrazowe, takie jak lasy, jeziora czy ścieżki spacerowe i rowerowe, ma największe znaczenie w gminach o wysokim potencjale przyrodniczym – zwłaszcza w Serocku, Nieporęcie i Wieliszewie. Mieszkańcy tych gmin najczęściej korzystają z lokalnych terenów zielonych, co potwierdza zasadność inwestycji w rozwój infrastruktury towarzyszącej (np. punkty widokowe, miejsca wypoczynku, oznakowanie szlaków). Z kolei w gminach miejskich potrzeby w tym zakresie są częściowo realizowane poza miejscem zamieszkania.

Korzystanie z lokalnego transportu publicznego w powiecie legionowskim wykazuje wyraźne zróżnicowanie przestrzenne. Mieszkańcy każdej z gmin najczęściej korzystają z transportu w swojej gminie lub w najbliższym dużym ośrodku – przede wszystkim w Legionowie i Warszawie. Szczególnie silna zależność od komunikacji z Warszawą widoczna jest w gminach Nieporęt, Wieliszew i Jabłonna, co potwierdza ich funkcjonalne powiązanie ze stolicą. Z kolei mieszkańcy Serocka najczęściej wskazują własną gminę jako miejsce korzystania z transportu, co może świadczyć o relatywnie skutecznym systemie lokalnym. Dane te wskazują, że rozwój transportu publicznego powinien łączyć lokalne potrzeby mobilności z efektywnym połączeniem z Warszawą i Legionowem jako kluczowymi punktami przesiadkowymi regionu.

Reasumując, przestrzenny rozkład korzystania z usług potwierdza konieczność różnicowania strategii inwestycyjnych. Usługi o charakterze codziennym i związane z aktywnością lokalną powinny być rozwijane na poziomie gminnym, podczas gdy usługi specjalistyczne i okazjonalne – takie jak wydarzenia kulturalne i handel wyższego rzędu – wymagają koncentracji w ośrodkach centralnych, przede wszystkim w Legionowie. Taki układ sprzyja

PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO NR 1

efektywnemu wykorzystaniu zasobów i równomiernemu rozwojowi funkcjonalnemu całego powiatu.



3.6 Zachowania transportowe mieszkańców powiatu legionowskiego (wg częstotliwości i udziału procentowego)

Z analizy danych ankietowych dotyczących codziennych zachowań transportowych wynika, że mieszkańcy powiatu legionowskiego najczęściej przemieszczają się samochodem prywatnym lub służbowym. Jest to środek transportu wykorzystywany codziennie przez 64,8% respondentów, a dodatkowo 18,1% korzysta z niego kilka razy w tygodniu. Łącznie ponad 80% ankietowanych używa samochodu regularnie, co potwierdza dominującą pozycję transportu indywidualnego w powiecie. Jedynie 9,8% mieszkańców nie korzysta z samochodu w ogóle.

Transport publiczny, rozumiany jako suma korzystania z kolei oraz autobusów i busów, ma wyraźnie mniejsze znaczenie w codziennych nawykach mieszkańców, choć jego rola pozostaje istotna w skali regionalnej. Codzienne korzystanie z transportu publicznego zadeklarowało łącznie 27,6% respondentów (13,0% dla autobusów i 14,6% dla kolei), a kolejne 24,8% – kilka razy w tygodniu (12,4% + 12,4%). Równocześnie aż ponad połowa mieszkańców biorących udział w badaniu nie korzysta ani z kolei, ani z autobusów (53,7% nie korzysta z autobusów, 40,6% z kolei), co może wynikać z ograniczonej dostępności komunikacji zbiorowej w niektórych gminach lub braku dopasowania oferty do potrzeb użytkowników.

Szczegółowa analiza poszczególnych form transportu publicznego pokazuje, że kolej jest wykorzystywana nieco częściej jako środek codziennych dojazdów niż autobusy. 14,6% respondentów korzysta z niej codziennie, a 12,4% kilka razy w tygodniu. Dodatkowo 32,4% korzysta z niej kilka razy w miesiącu, co świadczy o istotnej roli pociągów w dojazdach okazjonalnych – szczególnie do Warszawy. Z kolei autobusy i busy są wskazywane jako

PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO NR 1

Środek codziennego przemieszczania przez 13,0% badanych, a przez 12,4% kilka razy w tygodniu. Z usług autobusowych nie korzysta ponad połowa mieszkańców (53,7%), co sugeruje mniejsze zaufanie lub dostępność tej formy komunikacji.

Przemieszczanie się pieszo odgrywa zaskakująco dużą rolę w codziennym funkcjonowaniu mieszkańców. Aż 47,3% deklaruje codzienne poruszanie się pieszo, a kolejne 21,9% – kilka razy w tygodniu. Może to świadczyć zarówno o dobrej lokalizacji usług w zasięgu dojścia, jak i o ogólnej skłonności do aktywnego trybu życia.

Pozostałe formy transportu mają znaczenie marginalne. Carsharing, hulajnogi elektryczne, urządzenia transportu osobistego (UTO) oraz rowery miejskie na wynajem są wykorzystywane jedynie incydentalnie – ponad 90% respondentów wskazało, że nie korzysta z tych środków wcale. Motocykle i skutery także pozostają poza głównym nurtem transportowym mieszkańców powiatu.

Rower prywatny ma większe znaczenie, choć nadal ograniczone – 6,7% korzysta z niego codziennie, a 16,8% kilka razy w tygodniu. Aż 37,8% używa go kilka razy w miesiącu, co może wskazywać na jego wykorzystanie głównie sezonowe i rekreacyjne, a nie funkcjonalne w codziennych dojazdach.

Oznacza to, że mieszkańcy powiatu legionowskiego opierają swoją codzienną mobilność przede wszystkim na samochodzie i poruszaniu się pieszo. Transport publiczny – choć pełni istotną rolę w obsłudze relacji regionalnych, zwłaszcza z Warszawą – pozostaje środkiem wybieranym przez mniejszość mieszkańców (przynajmniej tych biorących udział w badaniu). W szczególności kolej ma wyraźniejszą pozycję niż transport autobusowy, co sugeruje potrzebę dalszego rozwoju sieci kolejowej i integracji jej z lokalnym systemem transportu. Inne formy mobilności – zarówno współdzielone, jak i indywidualne nowoczesne – mają charakter marginalny i nie wpływają istotnie na kształt systemu transportowego powiatu.

Analizując kwestie dostępności transportowej ankietowanych z punktu widzenia wieku respondentów, ich statusu zawodowego i miejsca zamieszkania można wskazać na następujące zależności. Najmłodsza grupa respondentów (poniżej 24 roku życia) najczęściej korzysta z transportu publicznego – zarówno kolei, jak i autobusów – oraz często porusza się pieszo. Użytkowanie samochodu w tej grupie jest ograniczone, co wynika zarówno z wieku, jak i z etapu życia (uczniowie, studenci). W miarę wzrostu wieku rośnie udział samochodu jako dominującego środka transportu – największe natężenie jego użytkowania widoczne jest w grupach wiekowych 35-49 lat oraz 50-65 lat. Seniorzy (65+) częściej niż inne grupy przemieszczają się pieszo, ale również dość powszechnie korzystają z autobusów, rzadziej natomiast z kolei czy samochodu.

Osoby pracujące i przedsiębiorcy najczęściej korzystają z samochodu – odpowiednio ponad 80% z nich używa go codziennie lub kilka razy w tygodniu. Jednocześnie to właśnie te grupy najczęściej deklarują korzystanie z kolei jako środka dojazdu – szczególnie w relacjach z Warszawą. Z kolei uczniowie i studenci zdecydowanie dominują w wykorzystaniu transportu publicznego (kolej, autobus) i przemieszczaniu się pieszo. Osoby bezrobotne oraz emeryci i renciści częściej wybierają chodzenie pieszo i w mniejszym stopniu sięgają po zorganizowane formy transportu – co może wskazywać zarówno na ograniczenia dostępności, jak i styl życia oparty na aktywności lokalnej.

Zróżnicowanie terytorialne w sposobach przemieszczania się jest wyraźne. Mieszkańcy Miasta Legionowo cechują się najwyższym udziałem korzystania z transportu publicznego oraz przemieszczania się pieszo – odpowiednio 28% regularnie korzysta z autobusów, 28% z

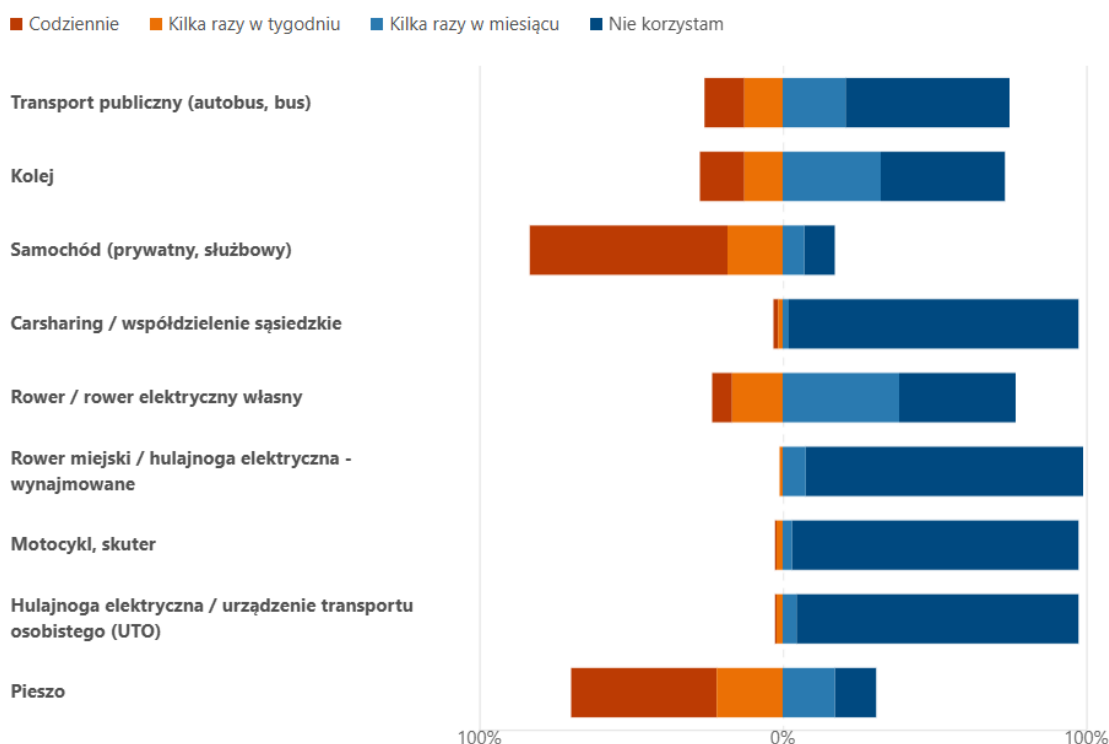
PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO NR 1

kolej, a aż 85,6% przemieszcza się pieszo. Jest to związane z dobrą dostępnością komunikacji i kompaktowym charakterem miasta.

W gminach bardziej peryferyjnych, takich jak Wieliszew, Nieporęt, Serock czy Jabłonna, dominuje transport indywidualny – samochód jest tam podstawowym środkiem codziennego przemieszczania się. W Wieliszewie aż 91,8% respondentów używa samochodu regularnie. Piesze przemieszczanie się pozostaje powszechne, ale z niższym natężeniem niż w Legionowie – szczególnie w Nieporęcie i Serocku.

Reasumując mobilność mieszkańców powiatu legionowskiego różnicuje się istotnie ze względu na wiek, status zawodowy i miejsce zamieszkania. Samochód dominuje wśród osób aktywnych zawodowo i w gminach o niższym dostępie do transportu publicznego. Transport publiczny, a w szczególności kolej, pełni ważną rolę w dojazdach do stolicy i jest najchętniej wybierany przez młodzież i osoby z Legionowa. Wzorce piesze są silnie związane z gęstością zabudowy i dostępnością usług – najwyraźniej widać to w samym Legionowie.

Rekomendacje dla dalszego rozwoju infrastruktury transportowej powinny uwzględniać te różnice, wzmacniając ofertę kolejową i autobusową tam, gdzie alternatywy dla samochodu są niezbędne, a jednocześnie wspierać aktywną mobilność lokalną (pieszą i rowerową) w bardziej zwartej zabudowie.



3.7 Syntetyczna analiza oceny jakości życia i funkcjonowania instytucji publicznych w powiecie legionowskim

Najlepiej oceniane obszary życia i usług publicznych terenie Powiatu Legionowskiego to:

- dostępność Internetu - respondenci najwyżej ocenili dostęp do Internetu, co świadczy o powszechności łączy szerokopasmowych i stabilnym poziomie infrastruktury cyfrowej w całym powiecie. Dobra jakość połączeń internetowych ma istotne znaczenie dla codziennego życia, pracy zdalnej, edukacji i kontaktów z administracją;

PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO NR 1

- jakość usług administracyjnych - mieszkańcy docenili sposób funkcjonowania urzędów, obsługę interesantów oraz dostępność usług administracyjnych, w tym coraz powszechniej świadczonych drogą elektroniczną. Wysoka ocena wskazuje na dobrą kulturę organizacyjną i rozwinięte standardy obsługi;
- możliwości turystyczne - wysoka ocena potencjału turystycznego potwierdza atrakcyjność przyrodniczą i krajobrazową powiatu. Jezioro Zegrzyńskie, lasy, szlaki piesze i rowerowe oraz oferta wypoczynkowa są rozpoznawalne i doceniane przez lokalnych mieszkańców jako istotny atut regionu;
- cyfryzacja usług - ocena ta pokazuje, że mieszkańcy coraz częściej i chętniej korzystają z narzędzi cyfrowych w kontaktach z instytucjami publicznymi. Systemy elektronicznego umawiania wizyt, formularze online i portale usługowe zyskały zaufanie respondentów;
- bezpieczeństwo - stosunkowo wysoka ocena bezpieczeństwa wskazuje na brak poczucia istotnych zagrożeń w przestrzeni publicznej. Dotyczy to zarówno bezpieczeństwa fizycznego, jak i sytuacji społecznej w lokalnych wspólnotach.

Najslabiej oceniane elementy stanowiące o jakości życia i usługach publicznych to:

- stan dróg, chodników i ścieżek rowerowych - to najniżej oceniany aspekt życia w powiecie. Respondenci wskazują na niewystarczającą jakość infrastruktury drogowej, brak spójnych ciągów pieszo-rowerowych oraz utrzymujące się problemy z nawierzchniami;
- oferty pracy i możliwość rozwoju zawodowego - oceniana krytycznie przez mieszkańców, co może świadczyć o ograniczonej liczbie atrakcyjnych miejsc pracy oraz niewystarczającym wsparciu dla rozwoju kompetencji i szkoleń zawodowych;
- dostępność miejsc pracy - podobnie jak w punkcie powyżej – niska ocena potwierdza niedopasowanie lokalnego rynku pracy do oczekiwań mieszkańców, szczególnie osób młodych i aktywnych zawodowo;
- udogodnienia dla osób z niepełnosprawnością - respondenci wskazują na niedostateczne przystosowanie przestrzeni publicznej, budynków i usług do potrzeb osób o ograniczonej mobilności. Niska ocena może też wynikać z braku zintegrowanych systemów wsparcia i informacji;
- dostępność mieszkań - wskazuje na trudności związane z kosztami zakupu lub wynajmu mieszkań oraz dostępnością nowych zasobów mieszkaniowych. Problem ten szczególnie dotyka młode rodziny i osoby rozpoczynające samodzielne życie.

Ocena jakości życia w powiecie legionowskim daje zrównoważony obraz – z jednej strony widoczne są pozytywne zmiany w zakresie infrastruktury cyfrowej, usług administracyjnych i bezpieczeństwa, z drugiej zaś utrzymują się wyzwania strukturalne, szczególnie w obszarze infrastruktury technicznej, dostępności mieszkań i rynku pracy.

Pozytywną tendencją jest wysokie zadowolenie z usług cyfrowych i administracyjnych, co wskazuje na nowoczesne zarządzanie oraz sprawne wdrażanie rozwiązań zdalnych. Jednocześnie, kwestie takie jak jakość dróg, problemy mieszkaniowe i rynek pracy pozostają kluczowymi obszarami wymagającymi interwencji strategicznej. Odpowiedzi mieszkańców podkreślają również konieczność integracji osób z niepełnosprawnością w przestrzeni publicznej, zarówno poprzez rozwiązania infrastrukturalne, jak i społeczne.

4 Silne i słabe strony powiatu legionowskiego

4.1 Mocne strony powiatu legionowskiego – ujęcie tematyczne

Na podstawie odpowiedzi otwartych respondentów wyodrębniono 16 kluczowych atutów, które najczęściej pojawiały się w deklaracjach mieszkańców i mogą być uznane za przewagi konkurencyjne powiatu:

1. **Bliskość Warszawy** – najczęściej wskazywana zaleta, podkreślająca korzystne położenie powiatu w bezpośrednim sąsiedztwie stolicy oraz możliwość łatwego dojazdu i korzystania z infrastruktury metropolitalnej.
2. **Dostęp do terenów zielonych i atrakcyjnych przyrodniczo** – w tym lasy, parki, rezerваты, a także wysoka ogólna jakość środowiska naturalnego.
3. **Jezioro Żegrzyńskie** – unikalny zasób rekreacyjny i turystyczny o znaczeniu regionalnym, istotny element tożsamości przestrzennej powiatu.
4. **Rozbudowana sieć ścieżek rowerowych** – rozwój infrastruktury sprzyjającej mobilności aktywnej i turystyce rowerowej.
5. **Dobra komunikacja kolejowa** – sprawny dojazd do Warszawy oraz połączenia wewnątrzpowiatowe dzięki infrastrukturze PKP.
6. **Cisza i spokój** – postrzeganie powiatu jako strefy komfortowego życia z dala od wielkomiejskiego zgiełku.
7. **Estetyka otoczenia i krajobraz** – walory wizualne przestrzeni, ład urbanistyczny w części gmin, atrakcyjna architektura.
8. **Bezpieczeństwo** – powiat postrzegany jako bezpieczny, spokojny i stabilny społecznie.
9. **Dostępność rekreacyjna** – tereny spacerowe, miejsca do uprawiania sportu, infrastruktura rekreacyjna.
10. **Rozwijająca się infrastruktura techniczna** – m.in. drogi, obiekty publiczne, inwestycje w obszarze komunalnym.
11. **Spółeczna aktywność mieszkańców i zaangażowanie** – widoczne zwłaszcza w mniejszych gminach i środowiskach lokalnych.
12. **Atrakcyjne warunki mieszkaniowe** – korzystne położenie i ceny mieszkań, dostępność terenów pod budownictwo.
13. **Dynamiczny rozwój powiatu** – pozytywne zmiany w ostatnich latach, odczuwalne inwestycje, rozwój usług i funkcji miejskich.
14. **Rozbudowana oferta edukacyjna i przedszkolna** – postrzegana jako coraz bardziej dostępna i zróżnicowana.
15. **Dobra organizacja administracji lokalnej** – przyjazne urzędy, sprawność obsługi, dostępność informacji.
16. **Dobra oferta wydarzeń i inicjatyw kulturalnych lub sportowych** – rozwijające się centra kultury, aktywność organizacji i samorządów.

Zidentyfikowane mocne strony powiatu wskazują, że jego najważniejsze przewagi konkurencyjne opierają się na synergii lokalizacji, zasobów przyrodniczo-rekreacyjnych oraz rosnącego poziomu infrastruktury i usług.

Powiat legionowski jest postrzegany jako dogodne miejsce do życia i wypoczynku – z dostępem do metropolii, ale jednocześnie o własnej tożsamości przestrzennej, estetyce i bezpieczeństwie. Wysokie noty dla elementów środowiskowych i rekreacyjnych sugerują, że

należy konsekwentnie rozwijać model „zielonego zaplecza metropolii” z równoczesnym podnoszeniem jakości życia mieszkańców w zakresie usług lokalnych, edukacji, transportu i mieszkalnictwa.



4.2 Słabe strony powiatu legionowskiego – ujęcie tematyczne

W odpowiedziach respondentów zidentyfikowano 15 głównych barier i problemów rozwojowych, które najczęściej pojawiały się w zgłoszeniach i które należy uznać za kluczowe wyzwania ograniczające jakość życia, inwestycje i rozwój społeczno-gospodarczy:

1. **Zatory drogowe i korki komunikacyjne** – najczęściej zgłaszany problem, silnie związany z nieadekwatną infrastrukturą wobec dynamicznie rosnącej liczby mieszkańców i pojazdów (co szczególnie istotne w korelacji z danymi o dominującej roli samochodów prywatnych w wyborach transportowych na terenie powiatu).
2. **Nadmierna urbanizacja i przeludnienie** – problem przeskalowanego budownictwa mieszkaniowego, zbyt intensywnego zagospodarowania przestrzeni i braku planowania przestrzennego.
3. **Patodeweloperka** – często wskazywana dosłownie jako symbol chaosu przestrzennego i zabudowy bez ładu urbanistycznego.
4. **Zbyt mało terenów zielonych** – niedobór parków, przestrzeni publicznych i miejsc do rekreacji w intensywnie zurbanizowanych częściach powiatu.
5. **Problemy komunikacyjne wewnątrz powiatu** – słabe połączenia między gminami, ograniczona liczba kursów, zła organizacja transportu zbiorowego.
6. **Niewystarczająca oferta medyczna** – niedobór lekarzy, kolejki do specjalistów, brak kompleksowej opieki zdrowotnej na poziomie lokalnym.
7. **Zła jakość i brak spójności dróg lokalnych** – dziurawe nawierzchnie, brak ciągłości chodników i ścieżek rowerowych, zaniedbania w utrzymaniu infrastruktury.
8. **Słabe planowanie przestrzenne** – brak spójnych koncepcji rozwoju przestrzeni, niedopasowanie funkcji urbanistycznych, konfliktowe lokalizacje inwestycji.

PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO NR 1

9. **Nadmierna koncentracja zabudowy wzdłuż wąskich ulic** – wskazywana jako jeden z efektów złego planowania, skutkująca problemami komunikacyjnymi i estetycznymi.
10. **Brak usług publicznych w nowych osiedlach** – szkoły, przedszkola, domy kultury i biblioteki często nie nadążają za tempem rozwoju mieszkaniowego.
11. **Problemy z gospodarką odpadami** – brak punktów selektywnej zbiórki odpadów (PSZOK), ograniczenia w odbiorze odpadów zielonych i wielkogabarytowych.
12. **Zbyt mało miejsc parkingowych** – zgłaszany w szczególności w gęsto zabudowanych częściach miast i osiedlach.
13. **Brak estetyki przestrzeni publicznej** – chaos reklamowy, zaniedbane chodniki, brak uporządkowania przestrzeni wspólnych.
14. **Niedobór usług dla seniorów i osób zależnych** – słabe wsparcie opiekuńcze, brak dziennych domów pobytu, słaba dostępność rehabilitacji.
15. **Braki w ofercie kulturalnej** – zwłaszcza w mniejszych gminach, gdzie dostęp do wydarzeń i instytucji kultury jest ograniczony.

Zidentyfikowane słabe strony wskazują na konflikt pomiędzy dynamicznym rozwojem urbanistycznym a zdolnością powiatu do zapewnienia spójnej, dobrze zarządzanej przestrzeni i infrastruktury publicznej. Mieszkańcy najczęściej skarżą się na skutki niekontrolowanego wzrostu zabudowy – przeludnienie, korki, utratę zieleni, zbyt szybkie tempo rozwoju nie poparte odpowiednią infrastrukturą.

Problemy komunikacyjne, przestrzenne i infrastrukturalne dominują nad społecznymi, choć również braki w zakresie ochrony zdrowia, usług opiekuńczych czy estetyki przestrzeni są zauważalne. Aby zachować konkurencyjność i jakość życia, powiat powinien w najbliższych latach skupić się na integracji urbanistyki z usługami publicznymi, inwestycjach w komunikację zbiorową oraz ochronie przestrzeni wspólnych.



PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO NR 1

4.3 Konkluzje

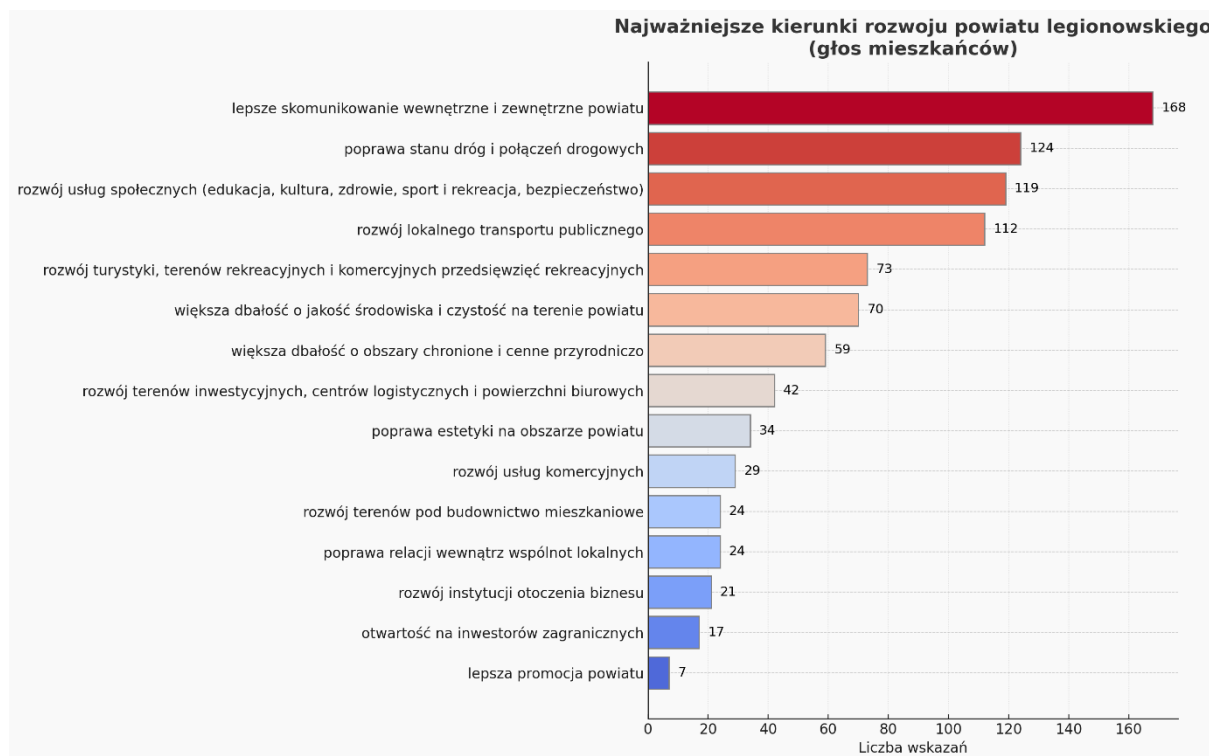
Powiat legionowski dysponuje silnym potencjałem rozwojowym wynikającym z położenia metropolitalnego, zasobów środowiskowych oraz wzrastającej jakości infrastruktury i usług. Jednocześnie skala rozwoju demograficznego i inwestycyjnego ujawniła liczne napięcia i deficyty, szczególnie w obszarze transportu, ładu przestrzennego i dostępności usług.

Zidentyfikowane mocne strony mogą stanowić fundament strategii opartej na modelu „zielonego, funkcjonalnego zaplecza metropolii”, oferującego wysoką jakość życia i zrównoważony rozwój lokalny. Warunkiem sukcesu jest jednak odważna polityka korygująca istniejące słabości, zapewniająca równowagę między wzrostem a dostępnością infrastruktury i usług.

5 W kierunku wizji i planów rozwojowych

Poniższy wykres prezentuje najważniejsze kierunki rozwoju powiatu legionowskiego według mieszkańców, uszeregowane od najbardziej do najmniej istotnych (na podstawie liczby wskazań).

Najwyraźniej widać, że priorytetem mieszkańców jest poprawa skomunikowania powiatu oraz infrastruktury drogowej i transportowej, co w połączeniu z wysokim poparciem dla rozwoju usług społecznych podkreśla potrzebę kompleksowych inwestycji w jakość codziennego życia. Niskie notowania uzyskały postulaty takie jak promocja powiatu czy otwartość na inwestorów zagranicznych – co może oznaczać koncentrację oczekiwań na sprawach lokalnych i bezpośrednio odczuwalnych.



PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO NR 1

5.1 Wizja powiatu legionowskiego w perspektywie 2035 roku – głos mieszkańców

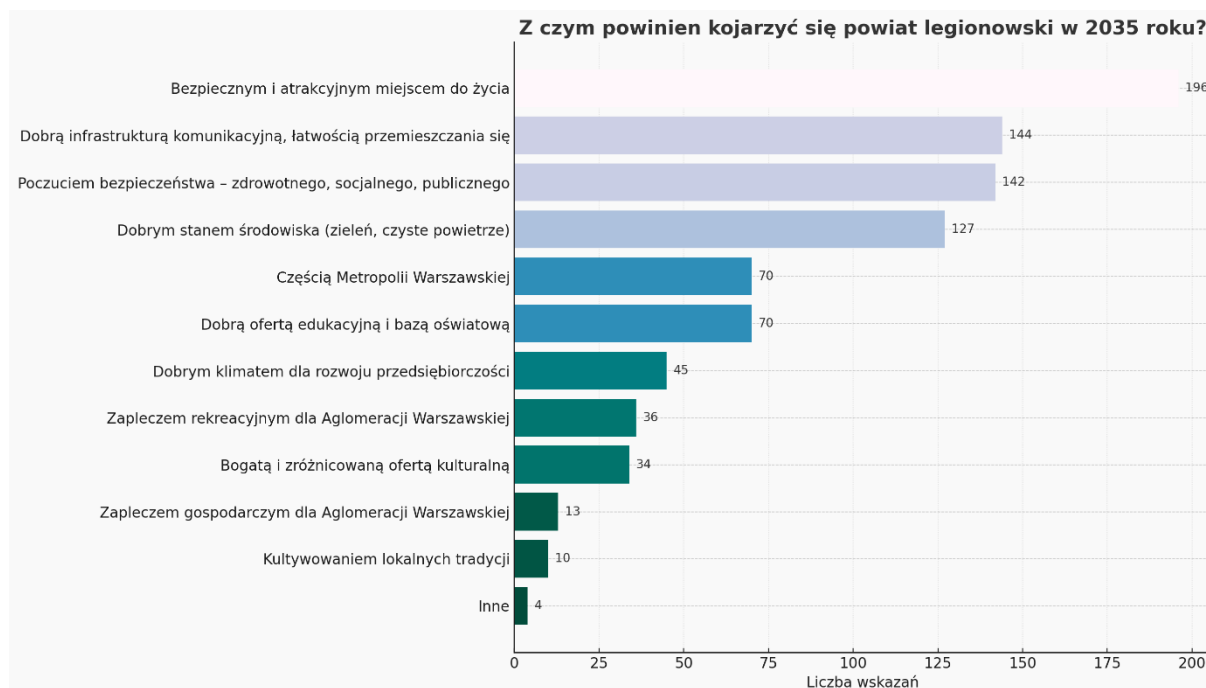
Odpowiedzi respondentów jasno wskazują, że mieszkańcy oczekują, iż powiat legionowski w przyszłości będzie postrzegany przede wszystkim jako **bezpieczne, funkcjonalne i atrakcyjne miejsce do życia** – ze sprawną komunikacją, przyjaznym środowiskiem oraz silnym zapleczem usług publicznych. To właśnie wartości związane z jakością życia – zarówno codziennego, jak i w szerszym sensie społecznym – zdominowały odpowiedzi ankietowanych.

Na pierwszym planie znalazły się takie oczekiwania, jak:

- **bezpieczeństwo i atrakcyjność do życia** (najczęściej wskazywane);
- **sprawną infrastrukturą komunikacyjną;**
- **poczucie bezpieczeństwa socjalnego i zdrowotnego,**
- **dobra jakość środowiska** (zieleni, powietrze),
- oraz **dostępność edukacji i zaplecza oświatowego.**

Dopiero w dalszej kolejności pojawiły się elementy odnoszące się do pozycji powiatu wobec Aglomeracji Warszawskiej – takie jak **przynależność do Metropolii Warszawskiej, zaplecze rekreacyjne i gospodarcze dla stolicy, czy rozwój przedsiębiorczości.**

Co istotne, stosunkowo niewielu respondentów identyfikowało przyszłość powiatu z **funkcjami metropolitalnymi, promocją gospodarczą czy kultywowaniem tradycji.** Może to oznaczać, że mieszkańcy znacznie wyżej cenią **stabilność, komfort i funkcjonalność codziennego życia** niż symboliczne elementy tożsamości czy ambicje ponadlokalne.



PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO NR 1

Ostatnim elementem ankiety było pytanie „**Jakie potrzeby i oczekiwania powinny być zaspokojone w przyszłych latach, aby młode pokolenie mieszkańców chciało pozostać w powiecie legionowskim?**” – z uzyskanych odpowiedzi wyłania się spójny obraz oczekiwań, które można powiązać z wcześniejszymi wynikami całego badania. Analiza i agregacja wyników sprowadzają się do konkluzji, że najważniejsze elementy warunkujące rozwój obszaru powiatu legionowskiego to:

- **rynek pracy** - respondenci wyraźnie wskazują, że **brak atrakcyjnych i stabilnych miejsc pracy w powiecie** to kluczowa bariera dla pozostania młodych mieszkańców. To zgodne z wcześniejszymi danymi, gdzie nisko oceniono zarówno ofertę pracy, jak i możliwości rozwoju zawodowego. Zatem inwestycje w infrastrukturę gospodarczą, wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i tworzenie zaplecza biurowo-usługowego powinny stać się strategicznym priorytetem;
- **dostępność mieszkań** - wielokrotnie podkreślano **trudności związane z cenami i dostępnością mieszkań** – to szczególnie istotne dla młodych rodzin i osób rozpoczynających samodzielne życie. Jednocześnie w słabych stronach wymieniano „patodeweloperkę”, co wskazuje, że rozwój budownictwa musi iść w parze z jakością urbanistyczną i dostępem do usług;
- **sprawną komunikacją z Warszawą i wewnątrz powiatu** - wielu młodych wiąże swoje życie zawodowe ze stolicą, dlatego **czas i wygoda dojazdów są kluczowe**. Powtarzające się słowa: „komunikacja”, „transport”, „kolej” sugerują, że modernizacja i integracja transportu powinna być jednym z najważniejszych kierunków rozwoju;
- **wysoka jakość życia codziennego** - oczekiwania obejmują nie tylko miejsca pracy i mieszkania, ale też **estetykę przestrzeni, czystość, dostęp do zieleni, bezpieczeństwo i dostępność usług** (np. zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalnych). To wyraźne wskazanie, że młode pokolenie **stawia na jakość życia, a nie tylko funkcjonalność**;
- **odpowiedzialne planowanie przestrzenne i rozwój lokalny** - wielokrotne odniesienia do „braku”, „chaosu”, „niewystarczającej infrastruktury” łączą się z wcześniejszymi uwagami o złym planowaniu przestrzennym. Młodzi oczekują harmonii między rozwojem mieszkaniowym a przestrzenią wspólną, usługami i zielenią.

W konsekwencji młode pokolenie mieszkańców powiatu oczekuje, że obszar stanie się:

miejsce pracy i życia, a nie tylko sypialnią Warszawy;
dobrze zorganizowaną przestrzenią z dostępem do usług i mieszkań;
dynamicznie rozwijającym się, ale estetycznym i bezpiecznym środowiskiem lokalnym.

Zaspokojenie tych oczekiwań nie tylko zatrzyma młodych w powiecie, ale może uczynić go konkurencyjną alternatywą dla osiedlania się w stolicy lub jej najbliższym otoczeniu.

PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO NR 1

5.2 Wyzwania rozwojowe – głos mieszkańców

Analiza otrzymanych wyników prowadzi do sformułowania **20 strategicznych wyzwań rozwojowych powiatu legionowskiego**:

1. **Dostępność mieszkań**

Wielokrotnie powtarzał się postulat stworzenia mieszkań dostępnych cenowo dla młodych. Mieszkania postrzegane są jako warunek samodzielności, ale też jako bariera – ceny są zbyt wysokie, a inwestycje często prowadzone są kosztem jakości przestrzeni.

2. **Rozwój transportu publicznego i połączeń z Warszawą**

Dojazdy do Warszawy to absolutny priorytet mieszkańców. Postulowano rozwój kolei, autobusów i wspólnego biletu ZTM. Obecne połączenia są niewystarczające, szczególnie dla gmin peryferyjnych (np. Serock, Nieporęt).

3. **Poprawa infrastruktury drogowej**

Zgłaszano potrzebę lepszych połączeń drogowych zarówno wewnątrz powiatu, jak i z drogami krajowymi (np. trasa S, przeprawy mostowe). Problemy dotyczyły także jakości nawierzchni, braku chodników czy ścieżek rowerowych.

4. **Zatrzymanie chaotycznej zabudowy (patodeweloperka)**

Respondenci krytykowali nadmierną, niekontrolowaną zabudowę mieszkaniową. Problem ten łączył się z degradacją środowiska, brakiem przestrzeni wspólnych i pogorszeniem jakości życia.

5. **Więcej miejsc pracy lokalnych**

Brak dobrze płatnej pracy lokalnie zmusza mieszkańców do codziennych dojazdów do Warszawy. W strategii należy uwzględnić rozwój usług, przemysłu lekkiego i wsparcie dla przedsiębiorczości.

6. **Atrakcyjna i nowoczesna edukacja (szkoły średnie, technika)**

Mieszkańcy wskazywali niedobór szkół średnich oraz potrzebę rozwoju technicznych i zawodowych kierunków kształcenia. To ważny element strategii zatrzymania młodzieży w regionie.

7. **Rozwój usług zdrowotnych i dostęp do specjalistów**

W wielu odpowiedziach narzekano na brak specjalistów, kolejki i trudności w dostępie do opieki zdrowotnej, szczególnie pediatrycznej. Pojawiły się też głosy o konieczności stworzenia szpitala, SOR-u czy całodobowej apteki.

8. **Tereny zielone i rekreacja**

Liczne postulaty dotyczyły parków, lasów, ścieżek rowerowych, infrastruktury nad Zalewem Zegrzyńskim i miejsc do odpoczynku. Ich brak obniża jakość życia i zniechęca młodych do pozostania w regionie.

9. **Żłobki i przedszkola dostępne dla wszystkich**

Zbyt mała liczba miejsc w placówkach publicznych była jedną z najczęściej powtarzanych trosk młodych rodzin. Wskazywano na konieczność budowy nowych żłobków i przedszkoli, zwłaszcza w nowych osiedlach.

10. **Lepsza koordynacja planowania przestrzennego**

Zgłaszano problemy wynikające z braku zintegrowanego planowania: nowe osiedla

PODSUMOWANIE BADANIA ANKIETOWEGO NR 1

bez szkół, dróg, terenów zielonych. Wskazuje to na potrzebę skoordynowanej polityki przestrzennej i urbanistycznej.

11. **Bezpieczna przestrzeń publiczna**

W wypowiedziach często pojawiało się słowo „bezpieczeństwo” – zarówno w kontekście ulic i komunikacji, jak i zapobiegania patologiom. Mieszkańcy oczekują większej obecności służb, monitoringu, oświetlenia.

12. **Nowoczesna oferta spędzania czasu wolnego (rekreacja, kultura)**

Respondenci narzekali na brak kin, kawiarni, przestrzeni dla młodzieży, wydarzeń kulturalnych i sportowych. Często wskazywano, że młodzi uciekają do Warszawy w poszukiwaniu rozrywki.

13. **Wspieranie młodych rodzin i mieszkalnictwa komunalnego**

Wskazywano na potrzebę tworzenia mieszkań komunalnych i programów wsparcia (np. dopłaty, kredyty preferencyjne), by młodzi mogli osiedlić się i budować tu swoje życie.

14. **Integracja i przestrzenie dla młodzieży**

Część respondentów pisała o braku miejsc, w których młodzi mogliby spędzać czas – zamiast karania ich za „bycie na ławce”, powiat powinien tworzyć kluby młodzieżowe, strefy integracji i inicjatyw społecznych.

15. **Większa cyfryzacja urzędów i usług publicznych**

Mieszkańcy, zwłaszcza młodszy, postulowali uproszczenie procedur, możliwość załatwienia spraw online oraz zwiększenie dostępności e-usług – to element nowoczesnego i dostępnego samorządu.

16. **Rozwój lokalnej przedsiębiorczości**

Pojawiły się głosy o konieczności wspierania lokalnych firm, start-upów i przestrzeni dla MŚP – z naciskiem na realne programy rozwoju i ograniczenie barier administracyjnych.

17. **Zrównoważony rozwój turystyki i zasobów Jeziora Zegrzyńskiego**

Zalew Zegrzyński postrzegany jest jako wielki atut regionu, ale jego potencjał jest marnowany – respondenci wskazywali na hałas, brak czystości, brak dostępnych terenów oraz groźbę dostępu przez inwestorów.

18. **Edukacja zawodowa i rozwój kompetencji**

Oczekiwana jest oferta kształcenia blisko rynku pracy – technika, kursy zawodowe, centra kompetencji cyfrowych i programy dokształcania. To także odpowiedź na potrzeby lokalnych przedsiębiorstw.

19. **Poprawa estetyki przestrzeni publicznej**

Problem „betonozy”, zaniedbanych ulic, starych elewacji czy „samowolek deweloperskich” przewijał się wielokrotnie. Wizerunek miejsca zamieszkania wpływa bezpośrednio na to, czy młodzi chcą tu zostać.

20. **Dbanie o jakość powietrza i środowiska naturalnego**

Zanieczyszczenie powietrza zimą, braki w kanalizacji, brak zieleni i nadmierna zabudowa – to problemy, które nie tylko wpływają na komfort życia, ale także zniechęcają do osiedlania się na dłużej.